

פקודות המטה הארצי			פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי	
מספר: 14.01.29	תת-פרק: חקירת עבירות	פרק: חקירות	תאריך פרסום: 10/12/2018	תאריך תחילה: 10/12/2018 תאריך ביטול: נוסח: 2
שם פקודת המטה הארצי: טיפול המשטרה באיתור נעדרים ובזיהוי אלמונים			תאריך תחילה: 10/12/2018	
			תאריך ביטול:	
			נוסח: 2	

14.01.29 - טיפול המשטרה באיתור נעדרים ובזיהוי אלמונים

תוכן העניינים

1. הגדרות
2. תחומי האחריות הטריטוריאלית של המשטרה
3. הטיפול בנעדרים
4. הטיפול באלמונים
5. הטיפול ברכוש של נעדר או של אלמוני
6. ביטול פקודת מטא"ר

14.01.29 - טיפול המשטרה באיתור נעדרים ובזיהוי אלמונים

1. הגדרות

בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים שלצדם:

- א. **איכון נעדר** - איתור נעדר או קיומה של ידיעה מהימנה ובדוקה על מקום הימצאו של הנעדר, לרבות רישום במעבר ביקורת גבולות המעיד כי הנעדר עזב את הארץ מרצונו.
- ב. **אלמוני** - כל אדם, חי או מת, שלא ניתן לזהותו, אם בגלל מצבו הנפשי ואם בעקבות פגיעה גופנית, לרבות שלד וחלקי שלד שזהותם לא ידועה.
- ג. **באופן מיידי** - ללא דיחוי, בהזדמנות הראשונה שמתאפשר לבצע המשימה.
- ד. **הקצין הממונה** - הקצין הממונה על החקירה או ראש מחלק חקירות או ראש משרד חקירות.
- ה. **הודעה על היעדרות** - הודעה שנתקבלה במשטרה בכל דרך ואמצעי לרבות תלונה רשמית, דיווח למוקד או ליחידת משטרה וכו'.
- ו. **מקום מגוריו של נעדר** - המקום שבו שהה הנעדר במרבית הזמן, בשלושת החודשים שקדמו להיעדרות, לרבות מוסדות חינוכיים וטיפוליים, משפחה אומנת, יחידה צבאית וכו'.
- ז. **נעדר** - אדם, שמקום הימצאו אינו ידוע והיה אמור להגיע לביתו או לכל מסגרת מגורים אחרת שהוא לן בה, ולא חזר לאותה מסגרת מגורים במשך זמן סביר, לרבות מטייל שלא הגיע ליעד המתוכנן וכן מנותקי קשר עליהם התקבל דיווח.
- ח. **נעדר בסיכון גבוה** - קטין עד גיל 12, קשיש מעל גיל 70, חולה ומוגבל הזקוק לאשפוז או לטיפול תרופתי, שבלעדי הטיפול חיוו בסכנה, חולה נפש המאושפז בבית חולים פסיכיאטרי, איש כוחות הביטחון (למשל: חייל, איש משטרה) וכל אדם שקיימת סכנה לחייו.
- ט. **נעדר שנפגע** - נעדר פצוע או הרוג.

2. תחומי האחריות הטריטוריאלית של המשטרה

- א. משטרת ישראל אחראית לחקירת מקרי היעדרות של אזרחים, לרבות נעדרים נתינים זרים השוהים בישראל, בכל שטח מדינת ישראל - תחומי הקו הירוק, הממשל הצבאי ורמת הגולן.
- ב. באשר לחיילים, משטרת ישראל אחראית לחקירת היעדרותם בתחומי הקו הירוק, ומסייעת לצה"ל, בהתאם לצורך, גם מעבר לתחומי קו זה.

3. הטיפול בנעדרים

א. קבלת הודעה על היעדרות

- (1) נתקבלה ביחידת משטרה הודעה על היעדרותו של אדם, היא תטופל מיד עם קבלתה. ירשום החוקר מקבל ההודעה את ההודעה מיד. ההודעה תירשם בטופס "גיליון עדות". פרטי הנעדר יתועדו בטופס "הודעה על נעדר/ת".
- (2) התקבלה הודעה על נעדר, יפתח החוקר תיק נעדר ובהתאם לנסיבות ולקריטריונים שבסעיף ההגדרות יוגדר כנעדר או כנעדר בסיכון גבוה ויבצע פעולות ראשוניות ונוספות כמפורט בנוהל אח"ם "הטיפול בנעדרים ואלמונים".

3) **נעדרים בסיכון גבוה** - אם הנעדר הוגדר כנעדר בסיכון גבוה, תטפל היחידה באופן מיידי בכל האמצעים העומדים לרשותה והיחידה תחל בחקירת ההיעדרות במהירות המרבית, לרבות ביצוע סריקות וחיפושים.

ב. לגבי אוכלוסיות ייחודיות של נעדרים - ראו פרוט הנחיות בסעיף ח להלן.

ג. **רישום ודיווח**

- 1) נתקבלה הודעה על היעדרות, יעבירה החוקר לידיעת הקצין הממונה לצורך מתן הנחיות להמשך טיפול.
- 2) בנוסף, יפיץ החוקר את פרטי הנעדר הכוללים את הפרטים המופיעים בנוהל אח"ם ובסעיף 5) להלן, למוקד הארצי לתפוצת כלל יחידות המשטרה במייל וכן לחוליית נעדרים במטא"ר.
- 3) במקרה של נעדר שעולה שמפאת בטחון שדה חל איסור על הפצת פרטים לגביו בתפוצה נרחבת או במייל, יעשה כן החוקר במברק כפי שייקבע על ידי ר' חוליית נעדרים.
- 4) היה הנעדר בסיכון גבוה, יעביר מקבל ההודעה, באופן מיידי, דיווח לקצין החקירות וליחידת הסיור שיחלו סריקות באופן מיידי.

5) **פרטי ההודעה**

- ההודעה על פרטי ההיעדרות תכלול את הפרטים האלה:
- א) שם הנעדר (כולל שם האב).
  - ב) מספר תעודת הזהות.
  - ג) תאריך ושעת ההיעדרות.
  - ד) כתובת המגורים של הנעדר.
  - ה) הכתובת שממנה נעדר (אם היא שונה מכתובת מגוריו).
  - ו) המקום שבו נראה הנעדר לאחרונה.
  - ז) תיאור הנעדר: גיל, גובה, מבנה גוף, מבנה פנים, גון פנים, צבע שיער, פרטי לבוש, חפצים ואביזרים שהיו עם הנעדר, סימנים מיוחדים לרבות קעקועים, צלקות, הליכה מיוחדת וכו'.
  - ח) מאפיינים מיוחדים של הנעדר (נטייה לדיכאון, סכסוך משפחתי, רצון התאבדות וכו').
  - ט) מקומות אפשריים שבהם הוא עשוי להימצא.
  - י) שם המודיע וקרבתו לנעדר.
  - יא) סיבת ההיעדרות.
  - יב) אפיון נעדר: חייל, תייר, עובד זר, שב"ח, איש כוחות בטחון וכו'.
  - יג) תמונה עדכנית של הנעדר.
  - יד) מספר טלפון נייד של הנעדר.

6) התקבלה הודעה על היעדרות ביחידת משטרה שמקום מגורי הנעדר אינו בתחומה, תפעל יחידה זו כדלהלן:

א) תקבל את ההודעה.

ב) תבצע את הפעולות הראשוניות כמפורט בסעיף 3. ד.

ג) תעביר את החומר להמשך חקירה ליחידה שבתחומה נמצא מקום מגוריו של הנעדר כמפורט בנוהל אח"ם.

ד) העברת תיקים בין מחוזות תיעשה בתאום בין קציני האח"ם המחוזיים ובעת מחלוקת ביניהם ההכרעה תהיה של ראש חוליית נעדרים במטא"ר.

ד. פעולות איתור ראשוניות

1) באופן המייד, מרגע קבלת ההודעה על נעדר ובהתאם לנסיבות העולות מחקירת ההיעדרות, תיעשנה בדיקות ופעולות ראשוניות שתכלולנה: סריקות באזור ההיעדרות, בדיקות במערכות המידע הממוחשבות במשטרה, בדיקה בחדרי מיון של בתי חולים ובמוסדות טיפוליים רלוונטיים אחרים, חיפוש בבית הנעדר לאיסוף ממצאים וסימנים שיש בהם להצביע על נסיבות ההיעדרות או מקום הימצאו, גביית עדויות בני משפחה ומכרים ואיכון טלפוני.

2) אם חרף ביצוע הפעולות המפורטות בסעיף 1) לעיל לא אותר הנעדר, תיעשנה גם הפעולות הבאות כולן או חלקן בהתאם לנסיבות האירוע: איכון רכב, בדיקת קשרים לרשתות חברתיות, בדיקת מעברים לחו"ל, מצלמות במרחב הציבורי, שימוש במצלמות L.P.R. והוצאת צווים בהתאם לרמת הדחיפות והסכנה הנשקפת לנעדר- מפקד היחידה הממונה על החקירה יארגן פעולות סריקה וחיפוש באזור ההיעדרות ובאזורים אחרים, שלגביהם יש בסיס להערכה כי הנעדר יכול להימצא שם.

3) הערכת מצב תבוצע במהלך חקירת תיק הנעדר. מועד ביצוע הערכת מצב ראשונית ותדירות ביצוע הערכות מצב בהמשך ייקבעו ע"י ק' האח"ם בתחנה ויתקיימו בראשות מת"ח, בהתאם לחומרת התיק ורמת הסיכון לנעדר. הערכת מצב תבוצע ברמת תחנה או מרחב או מחוז ע"פ הנסיבות והחלטת הפיקוד.

ה. חקירת ההיעדרות

1) לאחר פתיחת תיק נעדר וביצוע הפעולות הראשוניות, יחליט הקצין הממונה בשיתוף ק' האג"ם ביחידה בדבר הצורך בעריכת חיפושים ואופיים.

2) יבוצעו בדיקות נוספות במקביל עם גורמים חוץ משטרה, לרבות במוסדות טיפוליים אחרים, כמפורט בנוהלי אח"ם וכן איסוף נתוני משנן (שיניים) במידה וקיימים.

3) ההתארגנות המבצעית לחיפוש, הקמת חפ"ק, דרכי החיפוש, שלבים, קביעת סד"כ, אמצעי המנהלה והיערכות המערך הרפואי במבצע החיפוש יבוצעו, כמפורט בנוהלי מב"צ.

4) אם החליט הקצין הממונה כי יש צורך בסיוע של חוליית נעדרים מטא"ר בביצוע בדיקות מול גורמי חוץ, תועבר הבקשה בדוא"ל משטרה לחוליית נעדרים. חוליית נעדרים תבצע את הפעולות הנדרשות על פי הצורך, כמפורט בנוהלי אח"ם ותיתן את הסיוע המרבי ליחידה החוקרת.

5) פרסום פרטי הנעדר

א) נראה ליחידה החוקרת כי יש מקום לפרסם את פרטי הנעדר באמצעי התקשורת, יעביר הקצין הממונה או מי שהוסמך על ידו, בקשה מנומקת לדובר המחוז באמצעות הרענ"ח.

ב) לא תיעשה כל פעולה לפרסום רשמי של מקרה ההיעדרות באמצעי התקשורת, אלא על ידי דובר המשטרה, או על ידי מי שהוסמך על ידו.

ג) פרסום פרטי הנעדר באמצעי התקשורת מותנה בהסכמה, בכתב, של משפחת הנעדר או האפוטרופוס שלו. סירבו המשפחה או האפוטרופוס לפרסם את פרטי הנעדר, וסבור הממונה על החקירה כי הפרסום חיוני להמשך החקירה או להצלת חיי הנעדר, יפנה בקשתו לאישור ר' חטיבת החקירות באמצעות חולית נעדרים בהתאם לדחיפות האירוע.

פרסום באמצעי התקשורת על נעדרים מאוכלוסיות ייחודיות המופיעות בסעיף ח' להלן, יתקיים כמפורט בנוהלי אח"ם.

6) הקמת צוות חקירה מיוחד (צח"ם)

א) אם במהלך חקירת ההיעדרות, יעלה חשד שקיימת סכנה לחיי הנעדר או שהיעדרותו נובעת כתוצאה או מחשד לביצוע עבירה פלילית או פח"ע, יעביר הקצין הממונה דיווח מידי לקצין אח"ס המרחבי וזה ישקול הקמת צח"ס לטיפול באירוע.

ב) הוקם צח"ס, יעביר ק' האח"ס המרחבי דיווח על הקמתו לחוליית הנעדרים במטא"ר, בדוא"ל משטרתי באופן מיידי.

ג) הוקם צח"ס משטרתי לאיתור נעדר - חייל, יצורף לצח"ס נציג קבוע של צה"ל/מצ"ח ושל צה"ל/אית"ן.

7) **חשד לעבירה פלילית** - אם במהלך החקירה, מתבסס חשד לעבירה פלילית, תפתח היחידה החוקרת תיק חקירה פלילי במערכת הממוחשבת ותיק הנעדר יצורף כתיק משנה לתיק זה.

ו. שיתוף פעולה עם צה"ל

1) משטרת ישראל תסייע לצה"ל בחקירת מקרי היעדרות, בתחומי האחריות הטריטוריאלית של צה"ל.

2) צה"ל יסייע למשטרת ישראל בחקירה, בכוחות ובאמצעים, באותם מקרים שבהם משטרת ישראל אחראית לחיפוש.

3) סיוע מצה"ל וזימון יחידת אית"ן

א) החליט הקצין הממונה כי יש מקום להסתייע בכוחות צה"ל או באמצעיו לרבות ביחידת איתור נעדרים (אית"ן), יפנה בקשה לק' האג"ס המרחבי באמצעות ק' האג"ס ביחידה.

ב) קצין אג"ס מרחבי יפנה בקשה להזמנת יחידת אית"ן לרמ"ד מבצעים וזה יקבע אם יש מקום לפנות בבקשת סיוע ויתאם את הזמנת הכוחות או האמצעים הדרושים.

4) שיתוף הפעולה בין יחידות המשטרה לצה"ל בהיבטים מבצעיים בכל הנוגע לאיתור נעדרים, אזרחים וחיילים, הקצאת כוחות ואמצעים, יבוצע בהתאם לנוהלי מב"צ.

ז. שיתוף פעולה מבצעי עם גורמי סיוע אזרחיים, כגון: מד"א ומכבי אש, יתבצע כמפורט בנוהלי מב"צ.

ח. הטיפול באוכלוסיות ייחודיות של נעדרים

1) קטינים

א) הודעה על היעדרות קטין יכולה להימסר ביחידת משטרה על ידי כל אדם, לרבות עובד סוציאלי, פקיד סעד או עובד היחידה לנערה במצוקה.

ב) נתקבלה הודעה ביחידת משטרה על היעדרות קטין, יעביר הקצין הממונה את ההודעה, בהקדם, ליחידת הנוער המקומית.

ג) אותר נעדר קטין ואין ברצונו או ביכולתו להזדהות, או שהזדהה ומסרב לחזור למקום מגוריו, ניתן לעכבו, להביאו לתחנת המשטרה, לשם החזרתו למקום מגוריו או לבירור הפרטים המזהים ולהודיע לרשות הטיפול המתאימה.

ד) סיוע בטיפול בנעדר שאוכן בשעות הלילה ניתן לקבל מפקיד סעד תורן או מעובד היחידה לנערה במצוקה, לפי העניין.

ה) הטיפול בקטין יסתיים עם שובו או עם החזרתו למקום מגוריו או לאפוטרופוס שלו או עם העברתו לטיפול פקיד הסעד, לפי העניין.

2) חיילים

(א) נתקבלה ביחידת משטרה הודעה על היעדרות חייל, תדווח היחידה, מיד עם קבלת ההודעה, למרד"ם במטא"ר, לחוליית נעדרים במטא"ר ולמשטרה צבאית חוקרת (מצ"ח) הפועלת במרחבה.

(ב) הקצין הממונה על החקירה יתאם מתן סיוע של גורמי צה"ל בחקירה, לפי הצורך.

(ג) יחידת משטרה לא תטפל בחייל שהוגדר על ידי צה"ל עריק או נפקד אלא אם יש יסוד סביר לחשש שנשקפת סכנה לחייו.

(3) חולי נפש מאושפזים

(א) היה הנעדר מאושפז בבית חולים פסיכיאטרי, על פי צו בית משפט או על פי הוראה של פסיכיאטר מחוזי, יתבקש המודיע על ההיעדרות למסור ליחידה עותק של הצו או ההוראה. ביחידה ייפתח תיק נעדר ורק לאחר איכון הנעדר יוחלט, על פי נסיבות המקרה, אם יש לפתוח תיק פלילי בגין הפרת הוראה חוקית.

(ב) היה הנעדר מאושפז בבית חולים פסיכיאטרי על פי תעודת רופא, יודא החוקר מקבל ההודעה בטרם יפתח בחקירה, כי בית החולים ביצע פעולות ראשוניות לאיכונו, כגון חיפוש במחלקות ביה"ח ויצירת קשר עם המשפחה.

(ג) היחידה החוקרת תבדוק אם הנעדר מאושפז באחד מבתי החולים הפסיכיאטריים שבאזור. חוליית נעדרים תבדוק על פי שיקול דעתה, במשרד הבריאות, אם הנעדר מאושפז באחד מבתי החולים הפסיכיאטריים האחרים.

(4) אזרח ישראלי שנעדר בחו"ל

(א) היחידה בה התקבלה ההודעה תבצע את פעולות החקירה הראשוניות ותעביר דיווח לחוליית נעדרים ולמדור תאום מבצעי (להלן: מת"ם) שבחטיבת המודיעין.

(ב) בטרם תעביר היחידה החוקרת בקשת סיוע ליחידת האינטרפול, יודא הממונה על החקירה כי בוצעו כל הפעולות המפורטות בנוהל אח"ם.

(ג) ככל שיעלה חשד, כי ישראלי נעדר שוהה במדינת עימות שכנה, תסתייע היחידה החוקרת בחטיבת מודיעין / מת"ם, אשר ייצור קשר עם יחידת הקישור בצה"ל, שבתחומה התרחש האירוע.

(ד) היה ומחומר החקירה עולה חשש ממשי כי מדובר בהיעדרות על רקע פלילי ונשקפת סכנה לחייו של הנעדר, יועבר התיק לטיפול ימ"ר מחוזי לאחר קבלת אישור ק' האח"ם המחוזי או ליחידה להב 433 לאחר אישור רח"ט חקירות, על פי העניין.

(5) נתין זר שנעדר בישראל

(א) במקרה שהנעדר הינו נתין זר, תייר, לרבות עובד זר, היחידה החוקרת תטפל בתיק ההיעדרות כתיק נעדר רגיל או כנעדר בסיכון גבוה בהתאם לנסיבות האירוע, ותעביר את המידע לחוליית אינטרפול במת"ם לצורך קבלת מידע רלוונטי מנציגות המדינה בה מתגורר הנעדר.

(ב) כאשר נסיבות ההיעדרות מעלות חשד סביר כי מדובר בניסיון נתין זר להסתנן לשטחי מדינת ישראל או על עובד זר לברוח ממעסיקו או לא לחזור למדינתו ולא נשקפת סכנה לחייו יטופל הנעדר כשב"ח.

(ג) אם עולה כי הנעדר עזב את הארץ, תועבר הודעה לחוליית האינטרפול במת"ם.

ט. קשר עם משפחת הנעדר

היחידה החוקרת תמנה איש משטרה לקיים קשר עם משפחת הנעדר, למסירת מידע למשפחה.

ג. איכון נעדר

- 1) אם אוכן הנעדר תודיע היחידה החוקרת את דבר איכנו למודיע על ההיעדרות.
- 2) משאוכן הנעדר תודיע על כך היחידה החוקרת לחוליית נעדרים במטא"ר ולכלל משטרת ישראל הודעה שתכלול פרטים בדבר מועד האיכון, המקום ונסיבות האיכון ותבטל הכרזתו במסוף.
- 3) אם הועברה לפני כן בקשה לפרסום הנעדר יעביר הקצין הממונה באופן מיידי, הודעה לדובר על איכון הנעדר לצורך מניעת פרסום מיותר. אם פורסם שמו של הנעדר תועבר הודעה שהנעדר נמצא.
- 4) אם אוכן הנעדר על ידי יחידת משטרה שאינה היחידה החוקרת, יעביר מפקד יחידת המשטרה שאיכנה את הנעדר עדכון ליחידה החוקרת ולחוליית נעדרים.
- 5) כאשר הנעדר שאוכן הוא קטין, תבטיח היחידה החוקרת את החזרתו למקום מגוריו או לאחראי עליו. אם יש צורך ועל פי החלטת הקצין הממונה, תסתייע היחידה בשירותי פקיד סעד והשירותים החברתיים השונים. היחידה החוקרת תמשיך את הטיפול בקטין, כמפורט בנוהלי אח"ם.
- 6) לא יוחזר נעדר למקום מגוריו או לאפוטרופוס שלו, אם קיים חשש לשלמו. היחידה החוקרת תעביר את הנעדר לרשות שירותי הרווחה.
- 7) הודעה על נעדר שנפגע, תימסר למשפחתו או לאפוטרופוס שלו, כמתווה בפקודת המטא"ר 14.01.35 - "מסירת הודעות על נפגעים".
- 8) היה הנעדר שנפגע חייל, תימסר ההודעה למשפחתו על ידי צה"ל.

יא. הסמכות להפסקה ולחידוש חיפוש

- 1) מפקד המרחב הוא שיחליט על הפסקת חיפוש אחר נעדר ועל חידוש החיפוש לאחר שקיים הערכת מצב בנושא והתייעצות עם ממ"ז.
- 2) הוחלט על הפסקת החיפוש, יימשכו פעולות החקירה, על פי הנחיית הקצין הממונה.

יב. סגירת תיק וגניזת תיק

1) סגירת תיק

- א) תיק נעדר ייסגר כאשר הנעדר אוכן. העילה לסגירת התיק תהיה "איכון הנעדר".
- ב) הגורמים המוסמכים לסגור תיק נעדר שנושאו אוכן, הינם הגורמים המפורטים בפקודת המטא"ר 14.01.01 - "הטיפול בתלונה ובתיק חקירה".

2) גניזת תיק

א) התנאים לגניזה

- תיק נעדר ייגנז באישור רמ"ח חקירות בהתקיים כל התנאים שלהלן :
- 1) עברו 5 שנים מהמועד שבו נתקבלה במשטרה הודעה על ההיעדרות, והנעדר טרם אוכן.
  - 2) מפקד היחידה שחקרה את ההיעדרות סבור כי מוצו אפשרויות החקירה.
  - 3) ק' האח"ם המחוזי העביר לחוליית נעדרים המלצה מנומקת לגניזת התיק וראש החוליה הצטרף להמלצה והעבירה עם תיק החקירה ותיק המעקב להחלטת ראש מחלקת חקירות.

(4) התיק ייגנז באחריות חוליית נעדרים.

(ב) החקירה בתיק גנוז, תחודש, כאשר יתקבל מידע חדש או יתגלו אפיקי חקירה שלא נבדקו בעבר. הממצא ייבדק ע"י חוליית נעדרים ובהתאם יועבר ליחידה הרלוונטית להמשך טיפול.

(3) ביעור תיק

(א) תיק נעדר שנושאו לא אוכן, יבוער בתום 70 שנה מיום ההיעדרות ובאישור ראש מחלקת חקירות.

(ב) תיק נעדר שנושאו אוכן, יבוער ביחידה החוקרת, 3 שנים לאחר שנסגר. תיק נעדר שמנוהל בחוליית נעדרים והנעדר אוכן, יבוער 5 שנים לאחר שנסגר.

4. הטיפול באלמונים

א. דיווח על מציאת אלמוני

(1) נמצא אלמוני, שלא ניתן לזהותו, תעביר יחידת משטרה שבתחומה הוא נמצא את תיאורו במייל המשטרתי בתפוצה ארצית ובכלל זה לחוליית נעדרים במטא"ר.

(2) ההודעה על אלמוני תכלול את הפרטים הבאים:

(א) מצב האלמוני (חולה, גופה, שלד או חלקי שלד).

(ב) שם המודיע וכתובתו.

(ג) מועד המציאה.

(ד) מקום המציאה.

(ה) תיאור מלא של האלמוני, כגון: גיל משוער, גובה, מבנה גוף, צבע שיער, צבע עיניים, לבוש ופרטים אחרים וסימנים מיוחדים שנמצאו על גופו.

ב. תחנות המשטרה תבדוקנה האם ברישומיהן קיים נעדר שתיאורו מתאים לתיאור האלמוני שנמצא.

ג. חוליית הנעדרים תערוך השוואה בין פרטי האלמוני לבין פרטי הנעדרים הקיימים וע"פ הצורך תדאג לפרסום בכלי התקשורת.

ד. אלמוני חי

(1) מצאה יחידת משטרה אלמוני חי, תיצור קשר עם פקיד הסעד/רשויות הרווחה, על מנת שיועבר לאשפוז או להשגחה במוסד מתאים, בהתאם לצורך ובהסכמתו, עד השלמת פעולות הזיהוי.

(2) לא ניתן היה לקבל את הסכמת האלמוני לאשפוז או להשגחה במוסד מתאים, ויש חשש שאם יישאר במקום תישקף סכנה לחייו, תדווח יחידת המשטרה על כך מיד לפקיד הסעד/רשויות הרווחה ותסייע בהתאם לנסיבות העניין.

(3) לא זוהה האלמוני במהלך 48 שעות, יתבקש להצטלם ולמסור טביעת אצבעות (להלן: ט.א), כמותווה בפקודת המטא"ר 14.05.04 – "נטילת אמצעי זיהוי" התצלום וטביעת האצבעות יועברו באופן מיידי למעבדת ט.א לצורך השוואה לזיהוי בלבד. התצלום וטביעות האצבעות יושמדו עם סיום החקירה.

ה. גופת אלמוני

(1) דווח ליחידת משטרה על גופת אלמוני, יגיע הקצין הממונה, למקום גילוי הגופה, בלוויית חוקר זירה.

(2) הגופה תועבר למכון לרפואה משפטית, לאחר צילום המקום ולאחר שנערך רישום מדויק של נסיבות מציאת הגופה, לרבות תנוחתה ופרטי האבירים השונים שנמצאו עליה ולידה.

(3) יש לוודא, כי בעת ההעברה לא ייגרמו שינויים לגופה או לשלד. יש להיוועץ עם האנתרופולוג במכון לרפואה משפטית ולפעול ע"פ הנחיותיו. אין לנקות את השלד, אלא להעבירו כפי שנמצא, יש לאסוף דוגמאות קרקע ממקום מציאת הגופה ולשלח למכון לרפואה משפטית. ועולה חשד כי מדובר בעצמות הנמצאות באתר ארכאולוגי מומלץ להיוועץ עם מוקד שירות של רשות העתיקות.

(4) הקצין הממונה ישקול אם להזמין רופא מן המכון לרפואה משפטית, לפני העברת הגופה, ויתעד את החלטתו בכתב. החלטתו תצורף לתיק האלמוני.

(5) חוקר זירה יצלם את הגופה או חלקי השלד, ואם אפשר, ייקח טביעות אצבע. התצלום וטביעות האצבע יועברו, באופן מיידי, למעבדת ט.א. לבדיקה באוסף הקיים במז"פ או במענ"א על פי הממצא.

(6) במכון לרפואה משפטית יאספו אנשי מדור זיהוי חללים נתוני משנן (שיניים) מהגופה לצורך השוואה וזיהוי.

ו. פתיחת תיק אלמוני

(1) לא זוהה האלמוני, תוך 48 שעות ממצאתו, ייפתח תיק תמם אלמוני או אלמוני חי ביחידה החוקרת.

(2) לצורך זיהוי האלמוני, תערוך היחידה החוקרת בדיקה במערכות המידע הממוחשבות.

(3) אם בעקבות דיווח טלפוני מן המכון לרפואה משפטית או כתוצאה מן הבדיקות שנעשו על ידי היחידה החוקרת, יעלה חשד לעבירה, תדווח היחידה החוקרת על כך לחוליית נעדרים במטא"ר ולקצין אח"ם מרחבי.

(4) קצין אח"ם מרחבי יחליט על המשך החקירה, כמותווה בפקודת המטא"ר 14.01.06 - "חקירת סיבות מוות" וישקול את הצורך למנות צח"ם.

(5) היחידה החוקרת לא תפתח תיק אלמוני ולא תנהל חקירה במקרה שבו נמצאו עצמות או שלד, אשר על פי הבדיקה במכון לרפואה משפטית, חלפו יותר מ- 70 שנה ממועד המוות עד מועד המציאה.

(6) אלמוני שנפגע בתאונת דרכים - תיק החקירה בעניין התאונה יטופל על ידי בוחן ת.ד. מחוזי או מרחבי, לפי העניין. לא זוהה האלמוני בסמוך למציאתו, יחידת הבוחנים תעביר העתק מחומר החקירה באופן מיידי ליחידת החקירות בתחנה שבתחומה אירע האירוע, וכן מייל לצורך פתיחת תיק נעדר בתחנה.

ז. זיהוי אלמוני

(1) זוהה האלמוני בוודאות, תדווח על כך היחידה החוקרת מיידיית במייל, לחוליית נעדרים במטא"ר.

(2) תיק האלמוני שנפתח ביחידה ייסגר וייגזר עד ביעורו.

(3) היחידה שבתחומה מתגוררת משפחתו של האלמוני שזוהה, תמסור הודעה למשפחתו. אם מדובר באלמוני שהוא חייל, האחראיות למסירת ההודעה היא של צה"ל.

(4) הודעה בדבר זיהוי גופת אלמוני, תימסר לבני משפחתו, בהתאם לפקודת המטא"ר 14.01.35 "מסירת הודעות על נפגעים".

ח. סיום חקירה ראשונית והמלצה לקבורה

(1) היחידה החוקרת תפעל לזיהוי גופת האלמוני, בהקדם האפשרי.

- (2) לא זוהתה הגופה תוך 30 ימים ממצירתה, תעביר היחידה החוקרת סטטוס תיק לראש מחלקת חקירות באמצעות חוליית נעדרים.
- (3) ק' האח"ם המחוזי ידווח לראש המכון לרפואה משפטית או מי מטעמו על סיום החקירה ויאשר את ביצוע הקבורה או את עיכובה.
- (4) היחידה תצרף לתיק החקירה את אישור שחרור הגופה לקבורה שכולל את מיקום הקבורה בפועל.
- (5) אין לקבור גופת אלמוני ללא נטילת אמצעי זיהוי (ט.א., DNA, שיניים, רנטגן/דימות) וכל אמצעי אחר שיש בו להוביל לזיהוי האלמוני.

ט. גניזה וביעור תיק אלמוני

- (1) תיק אלמוני שנושאו חי, לא ייגנז, כל עוד לא נודע למשטרה על מותו של האלמוני.
- (2) תיק אלמוני שנושאו גופה או עצמות:
- (א) תיק אלמוני שנושאו גופה או עצמות והם לא זוהו, ייגנז באישור ראש מחלקת חקירות כמפורט בסעיף 3. יב. (2) לעיל.
- (ב) תיק אלמוני שנושאו גופה או עצמות שלא זוהו והתיק נגנז, יבוער בתום 70 שנים מהמועד בו דווח למשטרה, לראשונה, דבר מציאת האלמוני.
- (3) תיק אלמוני שנושאו זוהה והתיק נסגר, יבוער בתום 5 שנים, ממועד מציאת האלמוני.

5. הטיפול ברכוש של נעדר או של אלמוני

- א. נתקבלה ביחידת משטרה הודעה על מציאת רכוש של אדם שנעדר, תימסר הודעה על כך למשפחתו או לאפוטרופוס שלו.
- ב. אם יחליט הממונה על החקירה שרכוש הנעדר או חלקו נדרש לצרכי חקירת ההיעדרות, באחריות היחידה החוקרת לתפוס הרכוש ולטפל בו כמוצג כמפורט בפקודת המטא"ר 14.01.45 - "תפיסת חפצים הקשורים לעבירה והטיפול בהם". הרכוש שאינו נדרש לצרכי החקירה יועבר לקרובי הנעדר.
- ג. נעדר שלא נמצאו קרוביו, היחידה החוקרת תעביר את הרכוש לאבדות ומציאות ותפעל כמפורט בפקודת מטא"ר 12.05.02 - "הטיפול ברכוש נפטרים או נעדרים שלא נתגלו קרוביהם".
- ד. במקרה של אלמוני - היחידה החוקרת תעביר את הרכוש או חלקו הרלוונטי לתיק החקירה, למשרד המוצגים ביחידה בה מתנהלת החקירה והוא יישמר עד למועד ביעור התיקים ויטופל כמפורט בפקודת המטא"ר 14.01.45 - "תפיסת חפצים הקשורים לעבירה והטיפול בהם". שאר הרכוש יטופל בהתאם לפקודת הקבע 12.05.01 - "אבדות, רישומן והטיפול בהן".

6. ביטול פקודת מטא"ר

- פקודת המטא"ר 14.01.29 - "טיפול המשטרה באיתור נעדרים ובזיהוי אלמונים" שפורסמה ביום 01.01.1997 - בטלה.